

II.
10.104

STRĂȚIA COMUNALĂ A ORAȘULUI CRAIOVA

MEMORIU

RELATIV LA

VÂNZAREA FĂINEI

COMUNEI CRAIOVA

CRAIOVA

Institutul de Arte Grafice „SAMITCA“, Societate Anonimă

1916.

ADMINISTRAȚIA COMUNALĂ A ORAȘULUI CRAIOVA

MEMORIU

RELATIV LA

VÂNZAREA FĂINEI

COMUNEI CRAIOVA

Biblioteca Centrală
Regională Craiova

CRAIOVA

Institutul de Arte Grafice „SAMITCA“, Societate Anonimă

1916.

MEMORIU

Relativ la vânzarea făinei Comunei Craiova

*Cu adresa No. 35,151 din 4 Decembrie 1915, a Ministerului de Interne, Comuna Craiova este „**autorizată a vinde singură și în mod grabnic**” făina, în așa fel „**ca să se acopere toate cheltuelile de cost, dobinzi, transport și conservare, după cum au făcut Primăriile Iași, Piatra-Neamț, Roman și altele**”.*

*Apoi, Ministerul de Interne prin telegrama No. 35,936 pune în vederea administrației comunale a orașului Craiova că „**în cazul când, a găsit cumpărător, să se adreseze direct pentru obținerea permisului de export la Comisiunea Centrală pentru vânzarea și exportarea cerealelor**”, cu alte cuvinte, să nu se mai adreseze Ministerului în această privință.*

Așa s'a procedat.

*Comisiunea centrală prin telegrama cu No. 1029/916, „**a aprobat să vindem făina cu prețul hotărât de noi**”, urmând a ne libera permisul de export și a interveni la C. F. R. pentru a ne pune la dispozițiune vagoane până la frontieră.*

La primirea adresei Ministerului de Interne No. 35,151/915, am avizat la măsurile necesare.

Ținând seamă de moravurile țării noastre, am lucrat la lumina mare a zilei. Ne-am adresat Administrației Comunei Iași, care vânduse făina înaintea noastră și pe care Ministerul de Interne a indicat-o ca pildă în adresa No. 35,151/915.

Domnul Primar al Iașului ne-a îndemnat telegrafic să ne adresăm la Băncile din Iași.

Am urmat acest sfat și ne-am adresat Băncilor din Iași.

1. Prima ofertă ne-a fost făcută de Banca Iașilor cu **3000 lei vagonul**, franco gara Craiova.

Administrația comunală a orașului Craiova, prin telegrama No. 12,283 din 12 Decembrie 1915, a cerut lei 3200 pe vagon.

Banca n'a acceptat imediat oferta, din fericire pentru comuna noastră.

2. Banca Moldovei, căreia de asemenea ne-am adresat, nu ne-a dat nici un răspuns satisfăcător.

Domnul consilier comunal Stefan M. Constantinescu, delegatul nostru, s'a adresat, atunci, la diferiți cumpărători de cereale și a primit mai multe oferte.

3. Astfel: prin telegrama No. 10,631 firma Löbel a oferit 2,900 lei vagonul, franco Craiova.

4. Firma Saranga, București, prin telegrama No. 10,630, a oferit 3,025 lei, franco vagon Craiova.

5. Firma Rosenthal, Pitești, a oferit 4.000 lei vagonul franco Ramadan, preț cu totul inferior celui cu care s'a vândut definitiv făina, întrucât, în această ofertă, taxele vamale în aur și cele de transport până la Ramadan ne priveau pe noi.

6. Casa Moisi A. Mendel Fii din Craiova, tocmai la 29 Decembrie 1915, deci după ce se vânduse făina și când prețurile erau în ade-

văr urcate, a oferit lei 3.600 vagonul, preț cu care noi vândusem la 23 Decembrie 1915.

Domnul Stefan Constantinescu, delegatul nostru, în baza ofertei cu data de 21 Decembrie 1915, a încheiat contract cu firma Isac Ioseph & Levy, cu prețul de 3.600 vagonul, franco Craiova, aprobând, la 23 Decembrie, această ofertă și semnând definitiv la 24 Decembrie 1915, contract vizat de bursa din Craiova sub No. 30 din aceeași zi, al cărei preț era în spiritul adresei Ministerului de Interne No. 35,151/915, întrucât „ne acopeream toate cheltuielile“ realizând un beneficiu de 25.000 lei, contract care, la data de 29 Decembrie, este înregistrat sub No. 4835 la comisiunea centrală de export, căpătând o îndoită dată certă, indiscutabilă.

Acest preț a fost găsit foarte avantajos chiar de Domnul Ministru al Domeniilor și Președintele Comisiunii Centrale, pe care l'a consultat delegatul nostru.

D-sa a zis categoric Domnului Stefan Constantinescu, delegatul comunei Craiova, că poate vinde cu acest preț, mai cu seamă, că toate taxele vamale în aur și transportul până la frontieră priveau pe cumpărător.

În această chestiune, Comuna Craiova fiind un simplu neguțător, împuternicitul nostru s'a gândit să realizeze pentru ea un surplus de beneficii și, în consecință, luând exemplul altor orașe din țară, „ca Iași, Piatra-Neamț, Roman și altele“, a adăugat, în Ianuarie, după propunerea stăruitoare și avantajoasă pentru Comună a d-lui Iamandi, Profesor Universitar, reprezentant al Băncii Moldovei din Iași, un ultim aliniat, prin care Comuna procură cumpărătorului un permis de încă 50 vagoane pentru a putea asortă cele 50 vagoane de faină în proporție de integrală, vândute de Comună, cu

altă făină bună, pe care **cumpărătorul și-o procura singur din comerț**, fără nici-o altă obligație pentru Comuna Craiova.

Pentru această înlesnire, ce se făcea cumpărătorului, Comuna participa cu 35 la sută din beneficiul net al acestor ultime 50 vagoane făină, deși comuna nu procura decât un permis pentru 50 vagoane și ce e mai mult pentru o marfă neprohibită.

Așa dar, Comuna vindea ferm **cele și numai cele** 50 vagoane făină, ce posedă, cu prețul de lei 3,600 vagonul, și apoi participa cu 35 la sută din beneficiul net al altor 50 vagoane făină, cu toate că, repetăm, nu procura pentru aceste din urmă 50 vagoane decât un permis platonice.

Comuna Craiova a lucrat astfel foarte regulat și potrivit dispozițiilor din regulamentul întocmit de Comisiunea Centrală de export, de oarece această comisiune a și liberat autorizația de export, Seria 15 No. 48 din 11 Ianuarie 1916 pentru întreaga cantitate de una suta vagoane aprobând contractul cu prețul și condițiile fixate de noi (cum se vede din permisul liberat din registrul à souche al comisiunii de export arătat mai sus).

Beneficiul de 35 la sută era însă variabil din cauza fluctuațiilor firești ale prețului cerealelor și pentru a ști pe ce putea conta, Comuna Craiova, asigurându-și un beneficiu pozitiv, s'a acceptat propunerea cumpărătorului de a majora prețul celor 50 vagoane făină dela 3.600 la 4.300 lei vagonul, renunțând la cei 35 la sută din beneficiul net al celorlalte 50 vagoane, luându-se apoi avizul Consiliului Comunal la 23 Ianuarie 1916.

Comuna Craiova a realizat, cu chipul acesta, încă un plus de beneficii de 35.000 lei, care împreună cu cei 25.000 lei, realizați prin diferența de preț a costului și vânzării, fac în total 60.000 lei, câștigați de comună din această vânzare.

E de observat, că prețul **astfel obținut de noi, de 4.300 lei vagonul netto, gara Craiova, taxele vamale în aur, transportul și orice alte cheltueli privind pe cumpărător, majorează valoarea vagonului cu încă 1200 lei, deci bruto 5500, egal cu cel oferit de consorțiul Austro-German, abia la 8 Ianuarie 1916, adică cu mult în urma aprobării ofertei de către delegatul Primăriei la 23 Decembrie 1915 și a contractului de la 24 Decembrie 1915.**

Am atins deci acest preț și trebuie să adăogăm, ca prețurile oferite posterior încheerii definitive unui contract, nu mai pot fi luate ca normă și nici ca motiv al schimbării clauzelor stipulate într'un contract definitiv.

Prețul cerealelor, e firesc și cunoscut, suferă zilnic fluctuațiuni, care de multe ori sunt foarte importante și deci, trebuia să ne „hotărâm“ într'un moment dat să vindem, mai cu seamă că Administrației Comunei Craiova i se dedese o îndrumare, adică fusese invitată de către Minister a vinde „cât de grabnic posibil“.

Dacă erăm încunoștințați la timp, fie de Minister, fie de orice particular, de o ofertă cu o centimă în plus, erăm gata de a o accepta imediat.

Dar, când tocmai la 8 Ianuarie 1916, deci cu 15 zile în urma încheerii contractului nostru, ni se aducea la cunoștință oferta consorțiului Austro-German, cu toată părerea

de rău, nu o puteam accepta, pentru simplul fapt că expuneam Comuna la procese și daune.

Telegrama Ministerului No. 53.000, primită la 23 Decembrie 1915, în care, de altfel, nu se vorbește de preț, erea tardivă, întru cât în acea zi Domnul Consilier Stefan Constantinescu, delegatul Primăriei, aprobase oferta Casei Isac Ioseph & Levy.

De altfel, telegrama mai sus citată era superfluă față de adresa anterioară a Ministerului cu No. 35.151 din 4 Decembrie 1915, prin care administrația Comunală a fost autorizată de a vinde **grabnic și singură**.

La 2 Ianuarie 1916 prin telegrama **No. 1.029 Comisia Centrală de export, a „aprobat vânzarea cu prețul hotărât“** și a și liberat autorizația legală de export seria 15 No. 48 **din 11 Ianuarie 1916**, pentru una sută vagoane, găsind astfel în mod evident contractul nostru tot așa de avantajos ca și oferta făcută de chiar comisia centrală pentru consorțiul Austro-German prin adresa No. 57 din 8 Ianuarie 1916.

Ținem să relevăm ca inexacte afirmațiunile d-nului Plessia, făcute în Senat, cum că „s'au cumpărat dela morile Weiss și Beligrădeanu 50 vagoane făină nouă, care s'au exportat și acum Primăria cere dela Moara Mendel ca să-i predea făină în gara Craiova pentru a fi exportată“.

Făina a fost cumpărată prin Ministerul de Interne dela morile Beligrădeanu și Mendel și numai aceste mori au predat-o la vânzare.

Nu s'a cumpărat deci, de Comună nici un chilogram de făină dela alte mori, cum afirmă d-l Plessia.

Dovada o face răspunsul morei Avram Weiss, înregistrat la No. 3498 din 1916, prin care arată că

Primăria n'a cumpărat nici o cantitate de făină, nici în anul 1915, nici în anul curent, precum și răspunsul morei Marcu Weiss înreg. la No. 3499/916 prin care răspunde la fel ca și moara Avram Weiss.

Mai mult, chiar moara Beligrădeanu prin suplica înreg. la No. 3500/916, afirmă categoric că în afară de cele 50 vagoane făină cumpărate pentru Comuna Craiova de către Ministerul de Interne în anul 1915 de la morile Moise A. Mendel și Beligrădeanu „n'au vândut și n'au furnizat altă cantitate de făină Comunei“.

D-l Senator Plessia a susținut tot o inexactitate, când a afirmat că făina a fost de mult exportată.

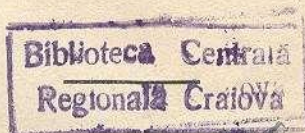
Nici astăzi făina vândută de comună, adică 50 vagoane, nu s'a exportat.

Parte din ea este pe cheiul portului Calafat, iar parte în curs de încărcare.

Dosarele referitoare au fost înaintate Ministerului de Interne cu adresa Primăriei No. 1747 din 23 Februarie 1916.

Administrația Comunală a orașului Craiova.

1916, Martie 10.

II 10.104